

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

127. An qui iudicat magis probabiliter aliquod peccatum commisisse, vel confessum minimè fuisse, teneatur illud confiteri? Et an qui ex opinione etiam probabiliori aliquod peccatum tacet, exponat se ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Sup. hoc
fra Ref.
carum
Non an

Joan. Sancij in *select. disp.* 41. n. 18. ubi asserit, quod nullus, etiam si scrupulus non sit vexatus, post meo diocrem adhibitam in discussione conscientia suae perquisitionem, in ordine ad confessionem peccatorum efficiendam, teneatur ulterius de antea vita cogitare; quod si aliquid occurrat non explicatum fuisse in confessione, poterit sibi persuadere illud jam fuisse memoratum. Ita Sancius, quod est valde notandum ad tollendum multos scrupulos.

RESOL. CXXVII.

An qui iudicat magis probabiliter aliquod peccatum commississe, vel confessum minime fuisse, teneatur illud confiteri?

Et an qui ex opinione etiam probabiliori aliquod peccatum tacet, exponat se periculo errandi circa integritatem confessionis? Ex p. 5. tr. 14. & Miscell. 2. Ref. 113.

Alibi §. 1.
Ref. 10.
Sup. hoc
fra Ref.
carum
Non an

§. 1. **D**iximus alibi, quod si quis æquè probabiliter iudicet peccatum non commississe, vel confessum fuisse, non teneri illud in confessione manifestare. Sed difficultas est, quando magis probabiliter iudicet se non fuisse confessum, vel peccatum non commississe? Et negativam sententiam olim ego docui, quam scio displicuisse cuidam viro docto, & amicissimo. Sed immeritò quidem, & ideo illam novissimè docet Ludovic. Marat. in *D. Thom. tom. 3. tr. de Sacram. Pœnit. disp. 26. sect. 3. n. 4.* ubi sic ait: Quod alij communiter asserunt peccata dubia esse in confessione explicanda, intelligendum est, ut & ipsi intelligunt, quando is verè de illis est dubius, tunc autem solum est cum ita vacillans, & animo suspensus est, ut de neutra contradictionis parte determinatè, quod scilicet commiserit, vel non commiserit, quod sit, vel non sit mortale quod confessus antea fuerit, vel non, ferre iudicium probabile queat. Quare dum probabiliter indicat se non commississe, vel peccatum mortale non esse, vel se antea confessum fuisse, non obligatur confiteri, etiam si æquè probabiliter, imò fortè oppositum probabilius iudicet; multò que minus ad id obligatus censeri debet, dum stante illo priori probabilis iudicio suspicionem tantum, aut formidinem de opposito habet. Non enim hæc formidò suspiciò que vera dubitatio est, cum probabile iudicium de una determinatè parte contradictionis non excludat, quod excludit dubitatio. Ratio autem est, quod in rebus practicis licitum sit, & tutum sequi probabilem opinionem, relicta contraria, licet æquè probabilis, aut etiam probabiliori; quod autem nulla sit obligatio confitendi peccata, de quibus habet pœnitens probabile iudicium, quod ea vel non commiserit, vel mortalia non sint, vel olim confessus fuerit, probabilis saltem opinio est. Ita Maratius, & ego. Unde ex his apparet refellendum esse Duvallum, qui novissimè in *2. D. Thom. tr. de humanis actionibus, q. 4. art. 12.* docet, eum qui ex opinione etiam probabiliori aliquod peccatum in confessione taceret, peccaturum, exponeret enim se periculo errandi circa integritatem confessionis, certum quippe illi est declarationem peccati esse viam certam, & undè quaque securam, aliam autem incertam, aut ad amplius probabilem. Sed fallitur vir doctus: nam qui relinquit confiteri peccatum ex opinione probabilis, nullo periculo se exponit quoad validitatem confessionis, ut pluribus in locis à me satis probatum est, & præcipue contra Peregr. in *3. p. tr. 2. resol. 3. & in p. 4. tr. 4. res. 4.*

Tom. I.

RESOL. CXXVIII.

An qui dubitat se ex verecundia reliquisse in confessione aliquod peccatum, teneatur repetere confessionem illam, vel saltem peccatum omissum?

Et supponitur, quod qui voluntariè aliquod mortale in confessione omisit, confessio est nulla, & ideo iteranda.

Et quid, si magis inclinatur, quod non sit confessus tale peccatum, an teneatur repetere confessionem talem? Idem est, si magis inclinatur pœnitens, quod ex malitia tacuerit peccatum.

Et asseritur tunc non esse reiterandam confessionem, quando non fuit manifestatum aliquod peccatum bona fide, & ex ignorantia, & sufficere tantum illud confiteri.

Et inferitur quod si quis dubitat, & magis in eam partem inclinatur, ut votum emiserit, & sic suspicionem voti habet, non tenetur ad votum, neque ad partem pro ratione huius majoris propensionis. Ex p. 10. tr. 14. & Misc. 4. Ref. 14. alias 12.

§. 1. **D**iligens Auctor Carolus Baucius docet sufficere tantum confiteri peccatum omissum; sic enim ait in *Misc. tom. 1. q. 474.* Salvo meliori iudicio: si post diligens examen Pœnitens dubitat an revera tacuerit peccatum mortale in confessione ex verecundia, aliter quod non tenetur repetere confessionem illam, in qua dubitavit tacuisse ex verecundia peccatum, etiam si magis inclinatur in eo, quod non sit confessus. Ratio est, quia in dubio non debet imponi grave onus, quale est repetere confessionem, præsertim si est confessio multorum annorum, & aliud non debet operari dubium, nisi quod Pœnitens teneatur sub dubio confiteri peccatum omissum in confessione. Confirmatur à pari, si quis dubitat, & magis inclinatur in eam partem, ut votum emiserit, & sic suspicionem voti habet, non tenetur ad votum, neque ad partem pro ratione huius majoris propensionis. Ità docet Sanchez se retractans, in *summ. tom. 1. lib. 1. c. 10. n. 36.* Garzias de *Benef. tom. 2. p. 7. c. 2. n. 32.* & alij apud Dianam *p. 3. tr. 6. resol. 50. §.* Nota etiam: ergo idem dicendum est in confessione, nempe non esse imponendum onus laboriosum Pœnitenti, quale est, ut repetat confessionem, in qua dubitavit ex malitia tacuisse peccatum mortale in confessione. Idem dicendum est; si magis inclinatur Pœnitens, quod ex malitia tacuerit peccatum, quàm si non tacuerit, nempe non teneri repetere confessionem, sed tantum confiteri peccatum omissum, de quo est dubius an aperuerit in confessione, ut patet de eo, qui emiserit votum, & dubitat an emiserit, ut supra dictum est. Ità mecum sentiunt docti, & pij viri, quibus hunc casum communicavi. Hucusque Baucius.

2. Sed ego contrarium sentio; nam qui voluntariè aliquod mortale in confessione omisit, certum est, quod confessio illa est nulla, & tenetur illam iterare; ut docent communiter DD. teste Leandro, de *Sacram. tom. 1. tr. 5. disp. 5. q. 68.* Ergo in casu de quo loquimur, si ille est dubius an voluntariè reliquerit peccatum mortale, confessio illa fuit invalida, atque idèd non solum peccatum, sed etiam confessio tanquam invalida reiteranda venit: Undè apparet exemplum adductum de voto; quod dubius de voto non tenetur ad votum concedo. Sed dubius an reliquerit aliquod peccatum in confessione, tenetur etiam secundum Baucium illud confiteri. Ergo, & reliqua alia peccata in illa

P 3 confessione

invenitur
in to. 7. tr. 1.
Ref. 92. se-
cunda verò
reperitur
in to. 8. tr. 1.
Ref. 4. & in
aliis earum
notatio-
num.

Quæ nunc
invenitur
in to. 8. tr. 4.
Refol. 23. §.
Nota etiam:
& in aliis
annor. pri-
mæ dicti §.